

بنام خدا

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس

عنوان درس: اصول مشاوره تعداد واحد: 1 واحد پیشنیاز: ندارد

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد روان پرستاری استاد درس: دکتر علی نویدیان

شرح درس

دانشجو با اصول و مفاهیم پایه و پیشرفته مهارت های ارتباطی بطور عام و اصول مشاوره و راهنمایی بطور خاص آشنا گردد.

هدف کلی

فراگیران مفاهیم و اصول مهارت های ارتباطی در سطح فردی، بین فردی و گروهی را شناخته و با نقش مهارت های ارتباطی ، مشاوره و راهنمایی آشنا گردند

اهداف اختصاصی

- 1- مهارت های ارتباطی را بشناسد.
- 2- اصول مهارت خودآگاهی را شرح دهد.
- 3- با ارتباط بین فردی آشنا شود.
- 4- ارتباط سازمانی را توضیح دهد.
- 5- اصول و مهارت های راهنمایی و مشاوره را بشناسد.

اهداف رفتاری

- 1- اهمیت ارتباط در زندگی اجتماعی، حرف مختلف و بویژه مشاغل کمکی و یاری رسان را بیان کند.
- 2- ارتباط از دیدگاه های مختلف را تعریف کند.
- 3- جامع ترین تعریف ارتباط را بیان و ویژگی های آن را در یک سطر توضیح دهد.
- 4- اجزای سیستم ارتباطی را ترسیم و نقش هر یک را توضیح دهد.
- 5- انواع ارتباط را شرح دهد.
- 6- ویژگی های ارتباط کلامی و غیر کلامی را بیان کند.
- 7- انواع ارتباط های غیر کلامی را نام ببرد.

- 8- عوامل موثر بر ارتباط را لیست کند.
- 9- تفاوت ارتباط درمانی و اجتماعی را بیان کند.
- 10- ارتباط درمانی را تعریف کند.
- 11- مشاوره را تعریف کند و تفاوت آن با روان درمانی را بیان کند.
- 12- اهداف ارتباط درمانی را برشمرد.
- 13- ویژگی های ارتباط درمانی را با ذکر مثال توضیح دهد.
- 14- ویژگی های ارتباط درمانی موثر را به تفصیل بیان نماید.
- 15- اعتماد را تعریف و شرایط ایجاد آن را بیان کند.
- 16- همدلی را تشریح و تفاوت آن با همدلی را بیان کند.
- 17- احترام مثبت بدون قید و شرط را تعریف و راههای ابراز آن را بیان کند.
- 18- روش نشان دادن پذیرش به مراجع را بیان کند.
- 19- ماهیت مراحل ارتباط درمانی را توضیح دهد.
- 20- پنجره جوهاری و اصول حاکم بر آن را شرح دهد.
- 21- اقدامات لازم در مرحله اول (مقدماتی) ارتباط درمانی را بترتیب نام ببرد.
- 22- اقدامات لازم در مرحله دوم (آشنایی) ارتباط درمانی را بترتیب نام ببرد.
- 23- اقدامات لازم در مرحله سوم (کارکردن) ارتباط درمانی را بترتیب نام ببرد.
- 24- اقدام مهم در مرحله سوم را بیان کند.
- 25- اقدامات لازم در مرحله چهارم (اختتام) ارتباط درمانی را بترتیب نام ببرد.
- 26- مهارت های تسهیل کننده ارتباط را تعریف کند.
- 27- انواع مهارت های تسهیل کننده ارتباط درمانی را نام ببرد.
- 28- مهارت های توجهی را شرح دهد.
- 29- شرایط گوش دادن فعال را توضیح دهد.
- 30- موانع گوش دادن را نام ببرد.
- 31- انواع مهارت توجه جسمانی را بیان کند.
- 32- مهارت های پاسخی را تعریف و چند نمونه از آن را بیان کند.
- 33- مهارت های گوش دادن را نام ببرد.
- 34- مهارت های عملی (Action) را نام ببرد.
- 35- هدف از آموزش موانع ارتباطی را بیان کند.
- 36- پیامد استفاده از موانع ارتباطی را شرح دهد.
- 37- موانع ارتباطی را با ذکر مثال توضیح دهد.
- 38- شرایط شروع ارتباط و آرایش اتاق مصاحبه را بیان کند.

- 39- مهارت پاسخ دهی استفاده از حداقل تشویق را با ذکر نمونه هایی تعریف کند.
- 40- موارد کاربرد مهارت سوال باز را نام ببرد.
- 41- موارد استفاده از سوال بسته در ارتباط نام ببرد.
- 42- مهارت انعکاس احساس را با ذکر مثالی تعریف و فواید آن را نام ببرد.
- 43- مهارت انعکاس محتوا را با ذکر مثالی تعریف و فواید آن را نام ببرد.
- 44- مهارت جمع بندی را با ذکر مثالی تعریف و موارد کاربرد آن را نام ببرد.
- 45- مهارت های پیشرفته ارتباطی را نام ببرد.
- 46- مهارت مواجهه سازی را با ذکر مثالی تعریف و شرایط کاربرد آن را بیان کند.
- 47- مهارت قاب گیری مجدد یا شکل دهی مجدد را با ذکر مثالی تشریح کند.
- 48- نقش فرهنگ را در ارتباط و مشاوره توضیح دهد.
- 49- مسائل اخلاقی و حرفه ای در مشاوره را شرح دهد.
- 50- نقش ماما را به عنوان مشاور و آموزش دهنده بیان کند.

وظایف و مسئولیت استاد

ارائه کلیه مطالب درسی مطابق سرفصل به کمک وسایل کمک آموزشی

تمرین هر یک از مهارت های ارتباطی در کلاس

اجرای یک نمونه مصاحبه در کلاس

وظایف و مسئولیت دانشجو

حضور فعال فیزیکی در کلیه جلسات کلاسی

طرح سوال، نقد و بررسی مطالب مطرح شده و مشارکت در ایجاد چالش های آموزشی

ارزشیابی بخش نظری

فعالیت و مشارکت کلاسی و ارائه تکالیف 30٪

امتحان کتبی پایان ترم 70٪

منابع و رفرنس ها برای مطالعه بیشتر

- 1- احمدی سید احمد. مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره. تهران: انتشارات سمت چاپ دوازدهم 1389

- 2- دیوید گلدارد، مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره ترجمه سیمین حسینیان. تهران: نشر کمال تربیت چاپ دوازدهم 1389
- 3- حسینیان سیمین، خدابخشی آناهیتا. مهارت های پایه و پیشرفته در مشاوره و روان درمانی. تهران: دانشگاه الزهرا (س) و کمال تربیت چاپ چهارم 1391
- 4- صفاری محسن، شجاعی زاده داود، غفرانی پور فضل الله، پاکپور امیر، رمضان خانی علی، حسینی سده سید رضا. ارتباط شناسی سلامت، تهران: انتشارات آثار سبحان 1391
- 5- فرهنگی علی اکبر. ارتباطات انسانی جلد اول و دوم. تهران: خدمات فرهنگی رسا چاپ بیست و دوم 1392
- 6- احمدی سید احمد، مقدمه ای بر مشاوره و روان درمانی چاپ نهم. تهران: انتشارات دانشگاه اصفهان 1389
- 7- حسینی سید مهدی. اصول و روش های راهنمایی و مشاوره
- 7- Gwen M., Van S. Communication skills for the health care professional: Concepts, Practice and evidence, 2008.
- 8-Alison P., Jon H., Gill VT. Communication in healthcare setting: Policy, Participation and new technologies, 2007.